

Slovenský národopis

1

36 • 1988

K HISTORICKÝM A ETNOKULTÚRNYM DETERMINÁCIÁM
SPOLOČENSKEJ INTEGRÁCIE CIGÁNOV-RÓMOV V PROCESE
VÝSTAVBY ROZVINUTÉHO SOCIALIZMU V ČESKOSLOVENSKU

Na obálke: 1. strana: V Bystranoch (okr. Spišská Nová Ves) žije vyše tisíc Cigánov-Rómov v „kolónii“, ktorá sa nachádza za obcou, uprostred polí štátneho majetku.
4. strana: Zo života cigánskeho obyvateľstva v okrese Spišská Nová Ves:
1, 2, 3 V letných mesiacoch sa život v „kolónii“ presúva pred dom. Zeny z Bystriac pri príprave stravy.
4 Pred domom v Markušovciach — Járečku sa vykonáva i veľké pranie.
5 Na ulici osady v Bystranoch.
6 Bystrany: vedľa chatrčí nová osembytovka.
7 Cigáni-Rómovia v Spišských Tomášovciach žijú v pekných murovaných domoch.
8 Moderná individuálna výstavba rómskych obyvateľov vo Švedléri.
Foto Arne B. Mann, 1986 a 1987.

Ako koncovky sú použité ukážky rómskych piesní a detaily nástenných malieb v interiéroch cigánskych domov na Spiši a v Klenovci (podľa fotografií Radky Mikulovej z rokov 1955 a 1958).

Blok príspevkov do čísla pripravil Arne B. Mann

HLAVNÁ REDAKTORKA
Božena Filová

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Zora Vanovičová

REDAKČNÁ RADA
Ján Botík, Soňa Burlasová, Václav Frolec, Viera Gašparíková, Emília Horváthová, Soňa Kovačevičová, Igor Krištek, Milan Leščák, Ján Michálek, Ján Mjartan, Štefan Mruškovič, Viera Nosáľová, Antonín Robek, Peter Slavkovský, Viera Urbancová

Slovenský národopis

ČASOPIS SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED

BRATISLAVA

Slovenský národopis

1

36 • 1988

OBSAH

K HISTORICKÝM A ETNOKULTÚRNYM DETERMINÁCIÁM SPOLOČENSKEJ INTEGRÁCIE CIGÁNOV-RÓMOV V PROCESE VÝSTAVBY ROZVINUTÉHO SOCIALIZMU V ČESKOSLOVENSKU

ŠTÚDIE

- Úvod
Horváthová, Emília: K etnoseociálnej a migračnej dynamike Cigánov
Bačová, Viera: Spoločenská integrácia cigánskych obyvateľov a cigánska rodina
Višek, Petr: K některým novým aspektům společenské integrace Romů v socialistickém Československu
Kutlík-Garudo, Igor: O začiatkoch romistiky na Slovensku
Marušiaková, Jelena: Vzťahy medzi skupinami Cigánov
Húbschmannová, Milena: Slovenská tvorba slovenských Romů
Davidová, Eva: Lidové náboženství trebišovských Cikán-Romů v pädesaťtych letech 20. storočia pred rozpadom jejich tradičnej komunity
Okruhlica, Ľubomír: Viera v reverenci miestnych ako komplikujúci faktor diagnostiky duševných porúch u Cigánov
Pišútová, Irena: Súčasné umenie Rómov — Rudolf Dzurko

MATERIAĽY

- Nečas, Ctibor: Pronásledování Cikánů v období slovenského státu
Kollárová-Švorcová, Zuzana: K problematike cigánskej otázky na Spiši (1918—1938)
Šalamon, Pavel: Vplyv tlače medzi vojnovočného odbobia na formovanie vzťahu obyvateľov k Cigánom
Marušiaková, Jelena: Zvyky pri narodení dieťaťa u valašských Cigánov

Žiga, Pavol: Rómske obyčaje pri narodení dieťaťa v doline Hnilca	172
Platko, Pavel: Cigánska svadba v Abrajanovciach	177
Bílková, Hana: Prvé výsledky výskumu rodinných obyčají Cigánov-Rómov v Turci	183
Mann, Arne B.: Obyčaje pri úmrtí u Cigánov-Rómov v troch spišských obciach	192
Lacková, Elena: Ludové liečenie olašských Rómov na východnom Slovensku v minulosti	203
DISKUSIA-GLOSY	
Dubayová, Mária: K teoreticko-metodologickým východiskám výskumu cigánskej rodiny v období výstavby rozvinutého socializmu v Československu	210
Gruska, Vilim: Dotyky s rómskym etnikom	220
ROZHĽADY	
Cigáni na poľskom Spiši (Adam Bartosz)	240
Ludia z rodu Rómov (Tomáš Haismann)	243
Cikáni v průmyslovém městě (Arne B. Mann)	244
RECENZIE A REFERÁTY	
J. Ficowski: Cyganie na polskich drogach (Adam Bartosz — Tomáš Haismann)	247
Ciganisztikai tanulmányok I.—IV. (Zora Apáthyová — Rusnákova)	248
K. Kovalcsik: Szlovákiai oláhcigány népdalok (Eva Davidová)	252
Giessener Hefte für Tsiganologie 3—4/84 (Peter Salner)	253
M. Lakatos: Začadené obrazy (Arne B. Mann)	254
K otázkam metodológie spoločenských vied (Hana Holšková)	255

СОДЕРЖАНИЕ

К ИСТОРИЧЕСКИМ И ЭТНОКУЛЬТУРНЫМ ДЕТЕРМИНАЦИЯМ ОБЩЕСТВЕННОЙ ИНТЕГРАЦИИ ЦЫГАН В ПРОЦЕССЕ СТРОЕНИЯ РАЗВИТОГО СОЦИАЛИЗМА В ЧЕХО-СЛОВАКИИ

СТАТЬИ

- Введение
 Х о р в а т о в а, Эмилия: К этносоциальной и миграционной динамике цыган
 Б а ч о в а, Вера: Общественная интеграция цыганского населения и цыганская семья
 Ви ш е к, Петер: К некоторым новым аспектам общественной интеграции цыган в социалистической Чехословакии
 К у т л и к - Г а р у д о, Игор: К началам ромистики в Словакии
 М а р у ш и а к о в а, Елена: Отношения между группами цыган
 Ги б ш м а н о в а, Милена: Словесное творчество словацких цыган
 Д а в и д о в а, Эва: Народная религия требишовских цыган-рома в конце пятидесятых годов 20 векá до распада их традиционной общности
 О к р у г л и ц а, Любомир: Вера в ревертенцию мертвых в качестве усложняющего фактора диагностики психических расстройств у цыган
 П и ш у т о в а, Ирена: Современное искусство цыган — Рудольф Дзурко

МАТЕРИАЛЫ

- Н е ч а с, Цтибор: Преследование цыган в период словацкого государства
 Колларова - Ш в о р ц о в а, Зузана: К проблематике цыганского вопроса на Спише (1918—1938)
 Ш а л а м о н, Павел: Влияние прессы межвоенного периода на формирование отношения жителей к цыганам
 М а р у ш и а к о в а, Елена: Обычаи при рождении ребенка у валашских цыган
 Ж и г а, Павел: Цыганские обычаи при рождении ребенка в области долины реки Гнилец
 П л а т к о, Павел: Свадьба у цыган в Абрановце
 Б и л к о в а, Гана: Первые результаты исследования семейных обычая у цыган-рома в Турце
 М а н и, Арне Б.: Обычаи, связанные со смертью, у цыган-рома в трех спишских деревнях
 Л а ц к о в а, Элена: Народное лечение

олашских цыган в восточной Словакии в прошлом 203

ДИСКУССИЯ

- Д у б а й о в а, Мария: К теоретико-методологическим исходным точкам исследования цыганской семьи в период строения развитого социализма в Чехословакии /210
 Г р у с к а, Вилиам: Соприкосновения с цыганской этнической группой 220

ОБЗОРЫ

- 22 РЕЦЕНЗИИ И РЕФЕРАТЫ

INHALT

35	ZU DEN HISTORISCHEN UND ETHNOKULTURELLEN DETERMINATION DER GESELLSCHAFTLICHEN INTEGRATION DER ZIGEUNER-ROMAS IN PROZESS DES AUFBAUES DES ENTFALTETEN SOZIALISMUS IN DER CSSR	
45		
58		
80		
93	Einleitung	6
	Horváthová, Emilia: Zur ethnosozialen und Migrationsdynamik der Zigeuner	10
105	Báčová, Viera: Die gesellschaftliche Integration der Zigeuner und die Zigeunerfamilie	22
115	Višek, Petr: Einige neue Aspekte der gesellschaftlichen Integration der Romas in der sozialistischen Tschechoslowakei	35
126	Kutlík — Garudo, Igor: Zu den Anfängen der Romistik in der Slowakei	45
137	Marušiaková, Jelena: Die Beziehungen zwischen Zigeunergruppen	58
147	Hübschmannová, Milena: Das literarische Schaffen der slowakischen Romas	80
156	Davidová, Eva: Die volkstümliche Religion der Trebišover Zigeuner-Romas vor dem Zerfall ihrer traditionellen Komunität am Ende der fünfziger Jahre des 20. Jahrhunderts	93
172	Okrhlica, Lubomír: Der Glauben an eine Wiederkehr der Toten als komplizierender Faktor beim Diagnostizieren seelischer Störungen bei Zigeunern	105
177	Pišútová, Irena: Das derzeitige Kunstschaffen der Romas — Rudolf Dzurko	115

MATERIALIEN

N e č a s, Ctibor: Die Verfolgung der Zigeuner während des slowakischen Staates	126	Gypsies	10
K o l l á r o v á - Š v o r c o v á, Zuzana: Zur Problematik der Zigeunerfrage in der Zips in den Jahren von 1918 bis 1938	137	B a č o v á, Viera: Social integration of gypsy population and a gypsy family	22
Š a l a m o n, Pavel: Der Einfluss der Presse auf die Formierung der Beziehung der Einwohner zu den Zigeuner im Zwischenkriegszeitabschnitt	147	V í š e k, Petr: To some new aspects of social integration of Roma in the socialist Czechoslovakia	35
M a r u š i a k o v á, Jelena: Die Gebräuche der walachischen Zigeuner bei der Geburt des Kindes	156	K u t l í k — G a r u d o, Igor: On the beginnings of romistics in Slovakia	45
Ž i g a, Pavol: Die Bräuche der Romas im Hnilec-Tal bei der Geburt des Kindes	172	M a r u š i a k o v á, Jelena: Relationships among groups of Gypsies	58
P l a t k o, Pavel: Die Hochzeit bei den Zigeunern in der Gemeinde Abranovce	177	H ü b s c h m a n n o v á, Milena: Oral creation of Slovak Roma	80
B í l k o v á, Hana: Erste Ergebnisse der Erforschung der Familienbräuche bei den Zigeunern-Romas im Turiec-Gebiet	183	D a v i d o v á, Eva: Folk religion of the Trebišovce Gypsies — Roma in the fifties of the 20th century prior to the decay of their traditional community	93
M a n n, Arne B.: Die Sterbebräuche bei den Zigeuner-Romas in drei Zipser Gemeinden	192	O k r u h l i c a, Ľubomír: Faith in reversion of deads as a complicating factor of diagnostics of mental disorders in Gypsies	105
L a c k o v á, Elena: Das volkstümliche Heilwesen der walachischen Romas in der Ostslowakei in der Vergangenheit	203	P i š ú t o v á, Irena: The present-day art of Roma— Rudolf Dzurko	115

DISKUSSION

D u b a y o v á, Mária: Zu den theoretisch-methodologischen Ausgangspunkten der Forschung der Zigeunerfamilie in der Periode des Aufbaues des entfalteten Sozialismus in der Tschechoslowakei

G r u s k a, Viliam: Die Berührungen mit dem Romethnikum

RUNDSCHAU

BUCHERBESPRECHUNGEN UND REFERATE

CONTENTS

ON THE HISTORICAL AND ETHNOCULTURAL DETERMINATIONS OF SOCIAL INTEGRATION OF GYPSIES — ROMA IN THE PROCESS OF THE CONSTRUCTION OF DEVELOPED SOCIALISM IN CZECHOSLOVAKIA

ARTICLES

Introduction

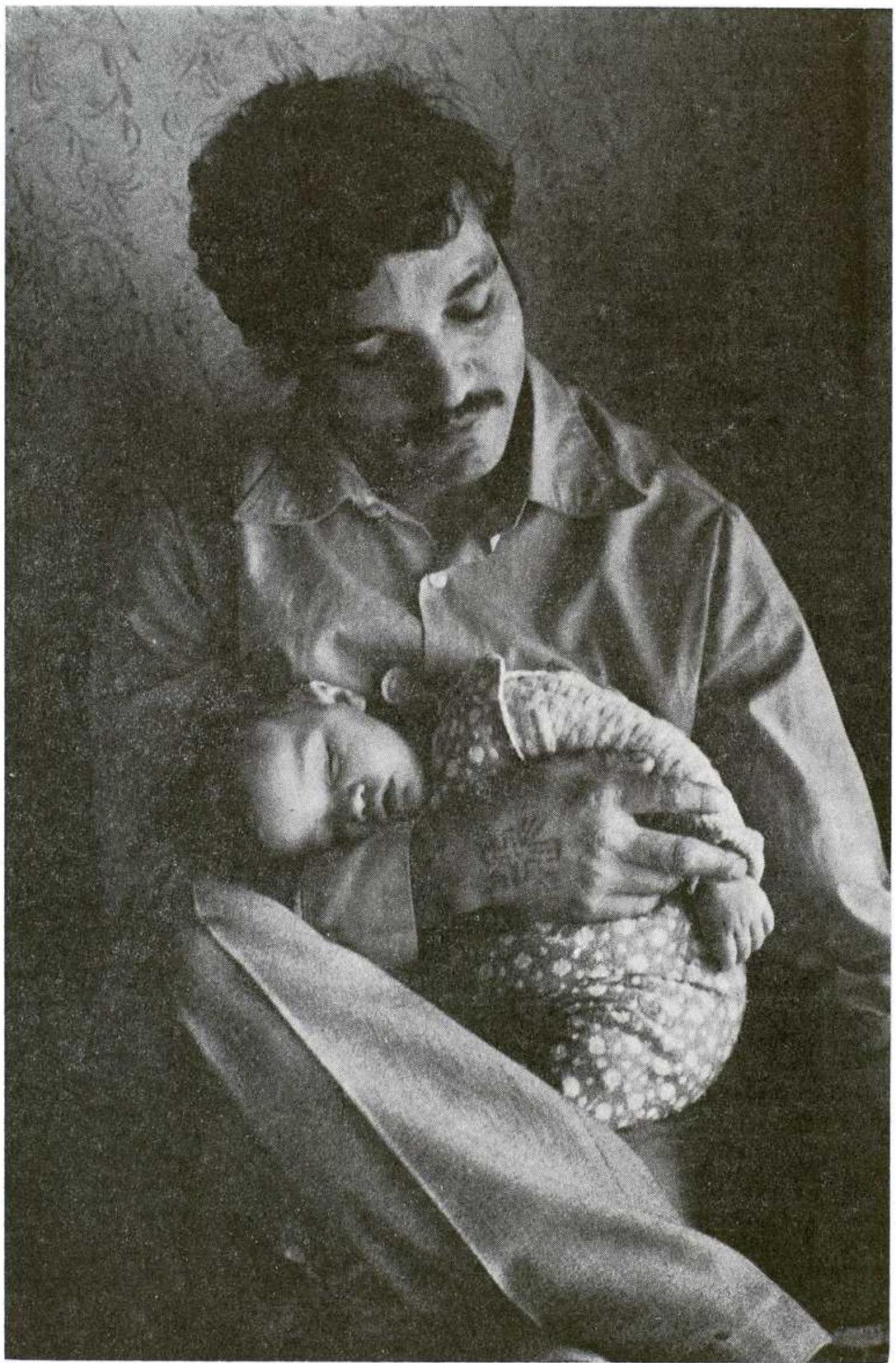
H o r v á t h o v á, Emília: On the ethno-social and migrational dynamics of

DISCUSSION	147
MATERIALS	156
N e č a s, Ctibor: Persecution of Gypsies under the period of the so-called Slovak State	162
K o l l ár o v á - Š v o r c o v á, Zuzana: On the problems of gypsy question in the region of Spiš (1918—1938)	177
Š a l a m o n, Pavel: The influence of press of the inter-war period on shaping the relationship of the inhabitants to Gypsies	183
M a r u š i a k o v á, Jelena: The customs at the child birth in Valachian Gypsies	192
Ž i g a, Pavol: Romany customs at the child birth in the valey Hnilec	203
P l a t k o, Pavel: Gypsy wedding in Abranovce	210
B í l k o v á, Hana: The first results of the research of family customs of Gypsies-Roma in Turiec region	220
M a n n, Arne B.: The customs at death in Gypsies-Roma in three villages of Spiš region	230
L a c k o v á, Elena: Folk healing of Valachian Roma in eastern Slovakia in the past	240

DISCUSSION

REVIEWS

BOOKREVIEWS AND REPORTS

Otec. Klenovec, okr. Rimavská Sobota. Foto G. Fudala 1982

Jedným z konkrétnych meradiel úspechov rozvíjania socializmu v tej ktorej krajine je spôsob života človeka vo všetkých prejavoch jeho každodennej činnosti — ľudsky dôstojný, tvorivý a zdravý život celého jej spoločenstva.

Výsledky doterajších etáp rozvoja socializmu v našej vlasti poskytujú z tohto pohľadu viaceré možnosti pozitívneho hodnotenia. Upozorňujú však zároveň, že hoci boli pre formovanie socialistického spôsobu života človeka vytvorené rovnaké politicko-ekonomicke predpoklady, nedosiahla sa nimi rovnaká úroveň. Výskumy a analýzy sociálnej skutočnosti, odkrývajúc takéto rozdielnosti upozorňujú i na úseky, kde rozdielnosti v spôsobe života náslova obyvateľstva v súčasnosti neklesajú, ale narastajú, pričom kvalita života tu nadobúda retardujúce tendencie. — Kde sa urobila chyba? Ktorá z vlastných vnútorných rezerv socializmu, ktorými by sa oživila sociálna a kultúrna aktivita pracujúcich vrstiev — ako objektu i subjektu socialistickej výstavby — ostali v jej doterajších etapách nevyužité?

V súvislosti takto postavených otázok hľadá etnografická veda odpovede, ktoré sú jej organicky vlastné, ktoré tvoria podstatu a základ jej vedeckého hľadania i jej vedeckej výpovede. Upozorňuje na potrebu poznania historických a etnokultúrnych predpokladov a podmienenosť utvárajúceho sa socialistického spôsobu života. V rámci tohto vedeckého poznávania, pre lepšie rozpoznanie pôsobenia akoby skrytých mechanizmov tradícií, vyčleňuje ako samostatnú úlohu výskum jednotlivých spoločenských skupín, výskum ich funkcie pri utváraní spôsobu života.

Spoločenskou skupinou, odlišujúcou sa veľmi výrazne z celostného trendu formovania socialistického spôsobu života v Československu, je etnická skupina Cigánov-Rómov. Na Slovensku reprezentuje v súčasnosti vyše 240 000 obyvateľov (4,4 % všetkého obyvateľstva) žijúcich, už skoro sedem storočí, roztrúsene na celom území. Táto etnická skupina je v súčasnosti nezanedbatelnou — a to i z hľadiska svojej početnosti, ale najmä disperznosti osídlenia — súčasťou celku našej spoločnosti a vyžaduje si nový zodpovedný celospoločenský prístup.

V tomto čísle časopisu Slovenský národopis sprístupňujeme monotematický súbor príspevkov, ktorý sa pokúša zobraziť niektoré stránky spôsobu života Cigánov-Rómov v Československu, najmä na Slovensku, z hľadiska vedeckého poznávacieho zámeru etnografickej vedy. Cieľom nášho súboru príspevkov nie je hľadanie zvláštností a kuriózit v ich živote — žiaľ, pridľho len takto exoticky, a teda i periférne boli vnímaní obklopujúcou ich spoločnosťou a žiaľ, pridľho práve len takto i sami seba spoznávali a identifikovali. Nie je však tiež jeho cieľom prezentovať túto problematiku len ako kabinetnú vedeckú otázku. Práve naopak. Chceme ním vyvoliť iniciatívu celospoločenského hnutia, v ktorom by sa postupne a cielavedome spresňovalo poznanie nás o nich a ich o sebe, ako potrebnú a nevyhnutnú fázu postupného obojstranného akceptovania a zlepšenia úrovne spolužitia.

Zámerom prvého súboru príspevkov tohto druhu v slovenskej časopiseckej etnografickej spisbe je zhnutie vybraných výsledkov bádania o tejto otázke v Československu tak, aby sa ním vytvoril neskreslený skutočný obraz — i keď vnútorne zvlášť protirečivý a pozoruhodne dynamický — o tomto úseku našej sociálnej skutočnosti. Ťažisko tohto zámeru spočíva však najmä v zapojení získaných vedeckých poznatkov do priamej spoločenskej praxe v ďalších etapách vedecky podloženého a zintenzívneného usmerňovania sociálnych procesov tejto sféry s cieľom zabezpečiť ich optimálnejšie výsledky. Vychádzame pritom už z výsledkov doterajšieho procesu sociálno-kultúrnej integrácie Cigánov-Rómov s ostatným obyvateľstvom našej vlasti v období budovania socializmu. Sám tento proces je pozoruhodný, má svoje vnútorné vývinové etapy, už konkrétnie merateľné pozitíva, ale i omyly a neúspechy; má svoje ešte neodkryté a nevyužité rezervy.

Za takúto rezervu vedy i praxe, podľa nášho názoru, možno považovať zatial v praxi pre etnickú skupinu Cigánov-Rómov nedostatočne rozpracovanú, a najmä aplikovanú definíciu ľudu ako objektu i subjektu socialistickej výstavby. V skratke povedané,

treba sa zbaviť ponímania ich len ako objektu, a nie aj ako subjektu socialistickej dejnej prestavby. Toto základné nedorozumenie a vlastne zúženie pojmu — a potom v praxi nasledujúce zúženie obsahu konkrétnych procesov rozvíjania sociálnych a kultúrnych aktivít akoby len v smere jednostranného pohybu — spôsobuje i zúžené chápanie procesu ich sociálno-kultúrnej integrácie s ostatným obyvateľstvom našej vlasti. Integrovať sa môžu — i podľa poznatkov exaktných vied — len zložky, ktoré majú jedného „spoločného menovateľa“. V prípade sociálno-kultúrnej integrácie je spoločným menovateľom týchto zložiek ich kultúrne a sociálne vedomie o sebe, vychádzajúce a nasycované z reálne fungujúcej historicko-etnickej a sociálno-kultúrnej identifikácie každej z nich.

Možnosť sociálno-kultúrnej, a najmä historicko-etnickej identifikácie Cigánov-Rómov u nás zatiaľ nebola využitá, ba ani v masovom meradle umožnená a usmerňovaná. Doteraz absentovala a ničím iným nebola v doterajších procesoch ich sociálno-kultúrnej integrácie s ostatným obyvateľstvom našej vlasti nahradená. Nie je totiž ani ničím iným nahraditeľná. Je skoro až biologicky nevyhnutná v procese vedúcom k reálnemu zrovnoprávneniu ľudí. Tvorí jednu zo základných a človeku v zmysle jeho antropologicko-spoločenského zaradenia i najväčších istôt — istotu spolupatričnosti s väčším ľudským, resp. etnickým celkom. Je to ona, čo vytvára korene a základy stavby zdravej a hodnotnej komplexnej ľudskej identity a pevnej tvorivej ľudskej osobnosti.

Identifikácia človeka ako časti celku však predpokladá poznanie. Reálne poznanie predností: hodnôt pozitívneho kultúrneho dedičstva tohto celku i poznanie jeho nedostatkov: kultúrnych a sociálnych prežitkov. V uvedenom prípade ide najmä o poznanie príčin zotrvačnosti týchto prežitkov, nebezpečia škodlivej spoločenskej izolácie, negatívnych dôsledkov sociálnej a kultúrnej pasivity a ešte stále akoby periférneho postavenia tejto veľkej časti obyvateľstva našej vlasti.

V socializme, usilujúcim sa o skutočné humánne ľudské spoločenstvo, stáva sa objektívna pravda — aj keď nepríjemná, ba až krutá — zdrojom otvorenia, uvoľnenia kladnej energie v človeku. Našimi príspevkami usilovali sme sa hľadať kľúč poznania pre rozvinutie takejto kladnej energie v Cigánoch-Rómoch, našich spoluobčanoch — ako subjekte socialistickej výstavby — pri ich zaraďovaní sa úrovňou svojho spôsobu života do spoločenstva ľudí rovnoprávnych v právach, ale i v povinnostiach voči sebe i celku našej spoločnosti. Veď pozitívnych príkladov už majú dosť aj zo svojho prostredia. Usilovali sme sa nimi podať pomocnú ruku obklopujúcej ich spoločnosť (makrosociety), pre lepšie rozpoznávanie predností života Cigánov-Rómov a vytvoriť tým predpoklady jej úcty k pozitívnym hodnotám ich tradícii, ale i uvedomieniu si príčin ich nedostatkov. Chceli sme však nimi najmä pomôcť Cigánom-Rómom v ich započiatom hľadaní a ďalšom uchovávaní vlastného pozitívneho etnického kultúrneho dedičstva, ale i v rozhodnom vlastnom a cielavedomom zbavovaní sa všetkých vnútorných prekážok v prostredí svojho etnika, ktoré ich tak dlho, a to už v systéme socialistického usporiadania ľudských vzťahov, vysúvajú na perifériu nášho spoločného domova.

BOŽENA FILOVÁ

Slovenský národopis

Časopis Národopisného ústavu Slovenskej akadémie vied

Ročník 36, 1988, číslo 1

Vychádza štyri razy do roka
Vydáva VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied

Hlavná redaktorka
Čl. kor. SAV BOŽENA FILOVÁ

Výkonná redaktorka
PhDr. ZORA VANOVICOVÁ

Typografia: Eva Kovačevičová

Redakčná rada: PhDr. Ján Botík, CSc., PhDr. Soňa Burlasová, CSc., doc. PhDr. Václav Frolec, CSc., PhDr. Viera Gašparíková, CSc., doc., PhDr. Emília Horváthová, CSc., PhDr. Soňa Kovačevičová, CSc., PhDr. Igor Krištek, CSc., PhDr. Milan Leščák, CSc., doc. PhDr. Ján Michálek, CSc., PhDr. Ján Mjartan, DrSc., doc. PhDr. Štefan Mruškovič, CSc., PhDr. Viera Nosálová, CSc., prof. Antonín Robek, DrSc., PhDr. Peter Slavkovský, CSc., PhDr. Viera Urbancová, CSc.

Redakcia 813 64 Bratislava, Klemensova 19
Vytlačili Tlačiarne Slovenského národného povstania, n. p., Martin

Registr. zn. F 7091

Jednotlivé číslo Kčs 20,—; celoročné predplatné Kčs 80,—

Rozširuje, objednávky a predplatné prijíma PNS — ÚED, Bratislava, ale aj každá pošta a doručovateľ. Objednávky do zahraničia vybavuje PNS — Ústredná expedícia a dovoz tlače, Gottwaldovo nám. 6, 884 19 Bratislava.

© VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1988

СЛОВАЦКАЯ ЭТНОГРАФИЯ

Журнал Института этнографии Словацкой Академии Наук

Год издания 36, 1988 № 1

Издается четыре раза в год

«VEDA», издательство Словацкой Академии Наук

Редакторы Д-р Божена Филова и Д-р Зора Вановичова

Адрес редакции: 813 64 Братислава, Клеменсова 19

SLOWAKISCHE VOLSKUNDE

Zeitschrift des Ethnographischen Institutes der Slowakischen Akademie der Wissenschaften

Jahrgang 36, 1988, Nr. 1. Erscheint viermal im Jahre

Herausgegeben vom VEDA, Verlag der Slowakischen Akademie der Wissenschaften

Redakteure PhDr. Božena Filová und PhDr. Zora Vanovičová

Redaktion: 813 64 Bratislava, Klemensova 19

SLOVAK ETHNOGRAPHY

Journal of the Ethnographic Institute of the Slovak Academy of Sciences

Volume 36, 1988, No. 1

Published quarterly by VEDA, the Publishing House of the Slovak Academy of Sciences

Managing Editors PhDr. Božena Filová and PhDr. Zora Vanovičová

Editor: 813 64 Bratislava, Klemensova 19

L'ETHNOGRAPHIE SLOVAQUE

Revue de l'Institut d'Ethnographie de l'Académie slovaque des sciences

Année 36, 1988, No. 1

Parait quatre fois par an, Editions de VEDA, maison d'édition de l'Académie slovaque des sciences

Rédacteurs: PhDr. Božena Filová et PhDr. Zora Vanovičová

Rédaction: 813 64 Bratislava, Klemensova 19

Distributed in the socialist countries by SLOVART LTD., Leningradská 11. Bratislava, Czechoslovakia, Distributed in West Germany and West Berlin by KUBON UND SAGNER, D-8000 München 34, Postfach 68, Bundesrepublik Deutschland. For all other countries, distribution rights are held by JOHN BENJAMINS, B. V., Periodical Trade, Amsteldijk 44, 1007 HA Amsterdam HOLLAND

